

حسین امینی پویا

عکس: اعظم لاریجانی

سلام سلام

فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً [نور: ۶۱]

گفتن موجب بخشایش [گناهان] است. (میزان الحکمه، ج ۴، ص ۵۴۳)
امام علی (ع) نیز فرموده است: «برای سلام هفتاد حسنه است که یک حسنه برای پاسخ دهنده و بقیه برای آغاز کننده است.

[بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۱]

بخشی از آداب سلام

انسان در سلام کردن بهتر است همواره پیش قدم باشد. این از ویژگی های اخلاقی پیامبر ما (ص) بود که به هر که می رسید - حتی کودک کان - ابتدا به آنها سلام می کرد و می فرمود: «پنج صفت است که تا زنده ام آنها را رها نخواهم کرد؛ یکی هم سلام دادن به کودکان، تا بعد از من سنت (شیوه رفتاری) گردد.» [بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۰]

سلام باید بلند و رسا باشد. امام باقر (ع) فرموده است: «همانا خداوند عزوجل آشکار سلام کردن را دوست دارد.»

[اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴۵]

خجالت کشیدن یا هر بهانه دیگری نباید باعث شود زیر لب سلام کنید. اگر آهسته سلام کنیم شاید سلاممان را نشنوند و ما را فردی بی ادب و بی اعتنا به آداب اجتماعی بشمارند. در مقابل اگر سلام کسی را پاسخ می دهیم، نباید آهسته پاسخ دهیم؛ زیرا اگر پاسخ سلامش را نشنود شاید تصور کند ما سر سنگین شده ایم و پیش خود فکر کند مسئله ای پیش آمده است که تحویلش نمی گیریم و این باعث نگرانی وی شود. ضمناً این کار با یکی از فلسفه های سلام؛ یعنی آسودگی و رفع نگرانی، منافات دارد.

منابع:

- اخلاق الهی، آیت الله مجتبی تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ج ۲۸، ج اول، ۱۳۸۵.
- گزیده ای از سخنان امام حسین (ع)، محمد حکیمی، آستان قدس رضوی، ج اول.

کلمه ای که در هر دیدار به زبان می آید، سلام است. ما وقتی به هم می رسیم ابتدا سلام می کنیم و معمولاً دست یکدیگر را به گرمی می فشیریم، اما آیا تا به حال به معنی سلام فکر کرده اید؟ می دانستید که سلام یکی از نام های خداست؟! سلام به معنی سلامتی، آشتی و آسودگی است؛ به همین دلیل آغازگر ارتباطی سازنده و انسانی است.

سلام علیکم نیز در اصل «سلام الله علیکم» است؛ یعنی درود خدا بر تو باد یا خداوند تو را به سلامت دارد و در امن و امان باشی. می بینید که سلام کردن دعای سلامتی و نوعی اعلام دوستی و صلح است و بهترین درودی است که می توان در اول کلام به یکدیگر تقدیم کرد. آیه بالا می فرماید: «وقتی به خانه ای پای می نهد به یکدیگر سلام کنید که این سلام تحیتی است خدایی، مبارک و پاک.» واژه «تحیت» هم خانواده حیات و به معنی آرزوی بقاء و زندگی برای دیگری است.

در اخلاق اسلامی تأکید شده است که مسلمان قبل از آغاز هر سخنی سلام کند. تأکید بر آغاز سخن با سلام، به اندازه ای است که در سخنی از پیامبر (ص) از پاسخ دادن به کسی که با سلام سخن آغاز نکرده است باید خودداری کرد. [اصول کافی،

ج ۲، ص ۶۴۴]

پاداش سلام

پیامبر (ص) و امامان (ع) بارها و بارها بر سلام کردن تأکید کرده و ارزش این کار آسان و ارزشمند را روشن کرده اند. پیامبر (ص) فرموده اند: «هر گاه به هم رسیدید باسلام کردن و دست دادن دیدار کنید و چون جدا شدید با آمرزش خواهی از

هم جدا شوید.» [میزان الحکمه، ج ۶، ص ۲۵۵۴]

در جای دیگری نیز فرموده اند: «سلام کردن و سخن نیک